

криватъ новитѣ възможности. Парини създава сатирата, ала не за да бичува, а за да напжтва. Той иска да създаде, онова което липсва на епохата му: — човѣкътъ. Поезията му не е дидактична, а поетичността ѝ се корени, именно, въ етичната страна. Не морализаторска тенденция, а религията на морала създава Парини.

Алфиери е човѣкътъ, вече създаденъ, макаръ и още ненапълно, който иска да се откъсне отъ епохата си и да заживѣе съ новото. Той възпѣва свободата, съзнателно стига до трагедията, бичува съвременниците си. Ала трагедията му не създава силната личностъ. Тя е най-силната поема на страстѣта, на идеализирания индивидуализъмъ. Въпреки желанието си да създаде силния човѣкъ, който Италия нѣма, както Метастазио отразява оня, които вече е, Алфиери ни представя човѣка, който си отива.

Истинскиятъ, голѣмиятъ човѣкъ и поетъ не създава нито сатирата, нито трагедията—той се ражда отъ поезията. Тая велика личностъ е Уго Фѣсколо, италианецъ по духъ и грѣкъ по произходъ. Неговиятъ животъ не е живота на Андрѣ Шение, край на една епоха, а началото на едно ново време. Самото начало на неговия животъ бележи едно освобождение, което се развива, единъ степененъ възходъ къмъ самоопознаване. Роденъ въ атмосферата на едно време на морална криза, младостѣта му е изразъ на преходъ. Въ практичниятъ си животъ, той подражава на Алфиери, а въ теоритичниятъ, въ идеалътъ си — търси да реализира завета на Парини. Позата на „свободенъ човѣкъ“ както обича да се подписва, поклоникътъ на Наполеона, освободителъ на народитѣ, на когото той написва реторична ода, е отразена въ първото му творение, което прави Фѣсколо известенъ — „Последнитѣ писма на Якопо Ортисъ“. Ала ако този романъ въ писма разкрива една исторична, една младежка, момчешка амбиция за слава, и ако съсрѣдоточава характеристикитѣ на едно общество, съ преувеличена чувствителностъ къмъ действителността, не по-малко тази надутостъ и поза сочатъ, че този младежъ търси пжтя на освобождението отъ себе си, лута се да намѣри най-вѣрния образъ на истинския човѣкъ. Якопо Ортисъ е изразъ на оня човѣкъ, който се отдѣля отъ стария и се оглжбява въ новия. Този романъ, наистина, не е истинска художествена творба, защото въ него липсватъ първичнигѣ елементи на една творба на изкуството:—липса на характери, на идеи и композиция. Затова, погрѣшно се смѣта отъ нѣкои критици, че той е копие на „Страданията на младия Вертеръ“ отъ Гьоте. Той просто изразява откъслечно онази срѣда, за която е предназначенъ. Най-добра